

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM
2017-06-07
Meddelad i Stockholm

Mål nr
3082-17

SÖKANDE

Erfator Projektledning AB, 556401-7795
Söder Mälärstrand 77
118 25 Stockholm

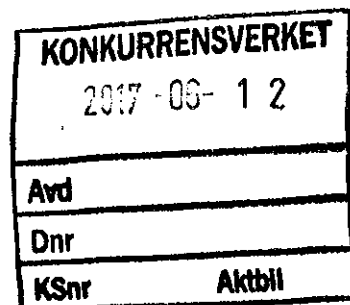
Ombud: Advokat Lars Björk
Zenit Advokatbyrå AB
Sibyllegatan 81, 5 tr
114 43 Stockholm

MOTPART

Danderyds kommun
Djursholms slott
182 05 Djursholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 835393

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Danderyds kommun (kommunen) genomför en upphandling av ramavtal "Projektledning och Byggledning Hus samt Anläggning". Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Av tilldelningsbeslut framgår att kommunen beslutat att teckna avtal med annan leverantör än Erfator Projektledning AB (bolaget).

Bolaget yrkar att upphandlingen ska göras om och anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Upphandlingen har genomförts i strid med proportionalitetsprincipen, vilket lett till att bolaget lidit skada. Kommunen har kvalificerat en anbudsgivare för utvärdering av dennes anbud på felaktiga grunder. För att anbudsgivare ska kvalificeras för att gå vidare till utvärdering har kommunen krävt att utbildningsbevis inom flera områden för samtliga offererade konsulter ska redovisas i anbuden. Anbuden omfattar nio konsulter för projekt- och byggledningsuppdrag. Av fem inkomna anbud diskvalificerades fyra, tre av dessa på grund av att utbildningsbevis ej redovisats. Genom att kräva redovisning inom flera områden har kommunen brutit mot proportionalitetsprincipen. Kraven och villkoren i upphandlingen ska stå i rimlig proportion till det som upphandlas. I detta fall har den upphandlande myndigheten gått utöver vad som är nödvändigt för den aktuella upphandlingen. Inom branschen är det praxis att uppgifter om utbildningar redovisas i respektive konsults CV och att utbildningsbevis kan efterfrågas om särskild anledning finns, i samband med utförande av tjänsten.

Det bolag som tilldelats kontraktet, Forsen AB, har i bilagor till sitt anbud redovisat utbildningsbevis för offererade konsulter i form av kursintyg. Ett kursintyg för en offererad projektledare har vid närmare granskning visat sig vara ofullständigt enligt följande: det saknas uppgifter om vem som ansvarat för utbildningen (företagsnamn), det saknas vidare underskrift av en av två

namngivna kursledare och dessutom saknas helt kontaktuppgifter till kursgivare och kursledare, varför det är omöjligt att kontrollera och/eller följa upp uppgifterna. På grund av ovanstående skäl borde Forsen AB:s anbud ej ha kvalificerats för utvärdering.

Kommunen yrkar att ansökan om överprövning avslås och anför i huvudsak följande. Kommunen har ställt de krav som anses relevanta för att erhålla konsulter med önskad kompetens inom de arbetsområden som efterfrågas och därvid valt att kräva in utbildningsbevis/kursintyg för att försäkra sig om att erbjuden konsult innehar efterfrågad kompetens. Kommunen anser inte att detta strider mot proportionalitetsprincipen då kraven har ett naturligt samband med det som upphandlas. LOU:s syfte kan knappats anses vara att så många anbudsgivare som möjligt ska gå vidare till utvärdering oaktat förmåga att lämna ett komplett anbud. Vad gäller invändningen om utbildningsbeviset för en av konsulterna menar kommunen att det framgår klart och tydligt vem som varit kursledare. Att [REDACTED] signatur saknas på kursintyget är visserligen olyckligt och skulle kunna innebära att hon inte varit kursledare. Kommunens uppfattning är dock att [REDACTED] signatur på egen hand räcker för att styrka att konsulten genomgått kursen ifråga om än enbart med en kursledare. Att diskvalificera Forsen AB:s anbud på grund av ovanstående vore att bryta mot proportionalitetsprincipen. Att det skulle vara omöjligt att kontrollera uppgifterna på grund av avsaknande av kontaktuppgifter stämmer inte då kommunen de facto med de uppgifter som fanns på kursintyget kunnat ta kontakt med [REDACTED] och fått uppgifterna verifierade.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling har genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, som trädde i kraft den 1 januari 2017, upphävts.

Av övergångsbestämmelser framgår dock att den upphävda lagen gäller för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Den aktuella upphandlingen påbörjades före den 1 januari 2017 varför lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) är tillämplig.

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad leverantören har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs vidare att leverantören kan visa att denne har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot de grundläggande principerna i LOU.

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrättens bedömning

Förutsättningarna för varje upphandling fastställs i förfrågningsunderlaget. Det står en upphandlande myndighet fritt att uppställa vilka krav man vill så länge kraven är förenliga med LOU och de gemenskapsrättsliga principerna.

Proportionalitetsprincipen innebär att den upphandlande myndigheten inte får ställa större krav på leverantören eller leveransen än som behövs och vad som är ändamålsenligt för upphandlingen. Kraven ska ha ett naturligt samband och stå i proportion till det behov som ska täckas (jfr prop. 2006/07:128 s. 132). För att vara proportionerligt måste kravet anpassas efter sina syften. Om det finns ett annat och mindre ingripande sätt att uppnå syftet med kravet, ska detta mindre ingripande sätt användas.

I förfrågningsunderlaget punkt 1.3.4 anges det för varje konsulttjänst vilken kunskap som efterfrågas samt ett krav om att utbildningsbevis ska bifogas med CV. Bolaget har anfört att kravet på ingivande av utbildningsbevis strider mot proportionalitetsprincipen. Förvaltningsrätten konstaterar att det av 11 kap. 11 § andra stycket 6 p LOU följer att den upphandlande myndigheten kan efterfråga att en leverantör ska styrka sin tekniska kapacitet genom uppgifter om tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer eller motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget. Förvaltningsrätten finner att kravet på utbildningsbevis är adekvat och relevant och har ett naturligt samband med det som efterfrågas i upphandlingen. Att flera anbud diskvalificerats på grund av att utbildningsbevis ej redovisats medför inte någon annan bedömning. Förvaltningsrätten finner därmed att kravet får anses vara proportionerligt och således inte strida mot proportionalitetsprincipen.

Bolaget har därefter anfört att Forsens AB:s anbud borde ha förkastats då det saknades vissa uppgifter i ett kursintyg för en offererad projektledare. Förvaltningsrätten konstaterar att det aktuella kursintyget i viss mån är bristfälligt. Enligt förvaltningsrättens mening har dock bolaget inte visat att kursintyget är så bristfälligt att anbudet inte uppfyller kravet i punkten 1.3.4 i förfrågningsunderlaget och att anbudet inte borde ha kvalificerats för utvärdering.

Med hänsyn till det anförda finner förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att kommunen brutit mot bestämmelserna i LOU. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1a LOU).

Lars-Åke Johansson
Chefsrådman

Tanja Lindqvist har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.